

Naujieji atradimai (V) „Pas Jėzų per Mariją“

Šv. Chosemarija meldavosi
Mergelei Marijai nuo mažens.
Sakydavo: „Jėzau, padaryk man
vietos! Pažiūrėkime, ar abu
tilpsime ant Tavo Motinos
rankų“.

2021-05-01

Prie Kryžiaus su Viešpačiu stovėjo Jo
Motina, šventoji Marija, kai kurios
kitos moterys ir Jonas – jauniausias
mokinys. Tik šie keli žmonės buvo

šalia Jo tomis dramatiškomis valandomis. Šie žmonės... ir minia smalsuolių bei prisitaikėlių, saujelė kareivių, kurie nuvedė į Kalvariją, kaltintojai, kurie ir toliau iš Jo šaipėsi greičiausiai mėgaudamiesi savo „pergale“. O kiti mokiniai? Jie pabėgo.

Tas pats Jonas mums pasakoja, kad „pamatęs stovinčius motiną ir mylimąjį mokinį, Jėzus tarė motinai: „Moterie, štai tavo sūnus!“ Paskui tarė mokiniui: „Štai tavo motina!“ (Jn 19,25) Ir evangelistas pabaigia: „nuo tos valandos mokinsys pasiėmė ją pas save.“ (Jn 19,27)

Per jaunąjį apaštalą Kristaus Motina „atiduodama žmonėms – visiems ir kiekvienam – kaip motina“ [1]. Nuo to momento Marija tapo krikščionių Motina. Pirmieji mokiniai tai suprato iš karto. Aplink Ją apaštalai susibūrė po Jėzaus Dangun Žengimo patyrę Viešpaties nebuvimą: „Jie visi

ištvermingai ir vieningai atsidėjo maldai kartu su moterimis ir Jėzaus motina Marija bei jo broliais.“ (Apd 1,14)

Mes taip pat esame pašaukti asmeniškai patirti Marijos motinystę ir atsakyti kaip Jonas, kuris „pasiima pas save Kristaus Motiną ir įsileidžia ją į visą savo vidinį gyvenimą, t. y., savo žmogiškąjį ir krikščioniškąjį „aš““ [2]. Tai asmeninis kelias, kurį kiekvienas nueina savaip... ir savo laiku.

„Taip pat esu savo Motinos Marijos vaikas“

Šv. Josemaría nuo mažens buvo pamaldus Marijai. 1970 m. gegužę, melddamasis devyndienio maldą prie Gvadalupės Mergelės paveikslo, jis sakė: „Patariu visiems dabar mintimis grįžti į vaikystę.

Prisiminkite ir pagalvokite (jei reikia stengtis – pasistenkite) apie pirmąjį kartą, kai meldamiesi sąmoningai ir

valingai kreipėtės į Mariją“ [3].
Žinome, kad vaikystėje jo motina
paaukojo jį Toresiudad Mergelei
dėkodama už pagijimą nuo mirtinos
ligos. Iš savo tėvų šv. Josemaría
išmoko melstis šventajai Marijai.
Bėgant metams jis prisimindavo:
„Dar ir dabar kiekvieną rytą ir
vakarą kalbu pasiaukojimo malda,
kurios mane išmokė tėvai: *O Dievo
Motina, mano Motina, aš visiškai
pasiaukuju Tau. Ir kaip sūnaus meilės
įrodymą šiandien pašvenčiu Tau savo
akis, ausis, liežuvį, širdį...*“ [4].

Gyvendamas Saragosoje, šv.
Josemaría kasdien lankydavo Pilar
Mergele Mariją. Prie Jos eidavo
vedamas įtarimų, nuojautos, kad
Viešpats jam turi ypatingą pavedimą.
Vis dar yra išlikęs mažas, labai
prastas šios Marijos gipsinis
atvaizdas, ant kurio pagrindo vinimi
išraižyti žodžiai: *Domina, ut sit!* Ir
data – 1924-05-24. „Tas paveikslėlis,
— pasakojo jis po kiek metų, — buvo

mano daugybės metų maldos, to, apie ką jums tiek kartų pasakojau, išraiška“ [5].

Jau Madride jis turėjo Marijos atvaizdą, kurį vadino „Bučinių Mergele“, nes visada grįždamas ir išeidamas iš namų jį sveikindavo bučiniu. „Ne tik tas, bet ir visi Marijos atvaizdai jam suvirpindavo širdį. Ypač tie, kuriuos jis rasdavo numestus gatvėse arba išpurvintus, arba tie, kuriuos pastebėdavo vaikščiodamas Madrido gatvėmis, kaip, pavyzdžiui, ant keramikinių plytelių nutapytas atvaizdas, kurį matydavo kasdien, išeidamas iš Santa Isabel“ [6].

Be to, kontempliuodamas Evangeliją, jis išmoko bendrauti su Marija ir kreiptis į Ją, kaip tai darydavo pirmieji apaštalai. Savo knygoje *Šventasis Rožinis*, kuri yra tos meilingos Kristaus gyvenimo kontempliacijos vaisius, komentuodamas antrąjį

garbės slėpinį jis rašo: „Petras ir kiti grįžta į Jeruzalę— *cum gaudio magno* — didelio džiaugsmo kupini (Lk 24,52). (...) Bet tu ir aš jaučiamės kaip našlaičiai: mums liūdna, ir mes einame pasiguosti Marijai“ [7].

Nepaisant visko, Marijos motinystė turėjo būti dar vienas „atradimas“, kurį jis padarė būdamas jaunas kunigas. Tai aprašyta *Asmeniniuose užrašuose* 1932 m. rugsėjį: „Vakar atradau dar vieną Jūrą. Jei esu savo Dievo Tėvo sūnus, tai taip pat esu ir savo Motinos Marijos sūnus“. Tai nebuvo kažkas naujo – tai buvo pažįstama, apmąstyta, praktikuota tiesa. Ir vis dėlto ji staiga įgijo naują reikšmę. Dar kartą prisimindamas savo dvasinį kelią jis prideda: „Paaiškinsiu: per Marijąėjau pas Jėzų ir visada Ją laikiau savo Motina, nors ir buvau blogas vaikas (nuo šiol būsiu geras)“ [8]. Marija jį jau buvo nuvedusi pas Jėzų: Ji buvo pagrindinė užtarėja jam atkakliai

prašant pamatyti, ko iš jo nori
Viešpats. Taigi kuo tai buvo nauja?
Jis tai paaiškina tęsdamas: „Tačiau
vakar šį tapimą Motinos sūnumi
pamačiau ryškesnėje šviesoje,
pajaučiau kitokį skonį. Dėl to
šventosios Komunijos metu Mišiose
pasakiau savo Mergelei ir Motinai:
apvilk mane nauju rūbu. Mano
prašymas buvo teisingas, kadangi
švenčiau Jos šventę“ [9].

Mintis apie *naują rūbą* aiškiai
atkartoja Pauliaus žodžius: „privalu
atsižadėti ankstesnio senojo žmogaus
gyvenimo būdo, žlugdančio
apgaulingais geismais, atsinaujinti
savo proto dvasinėje gelmėje,
apsivilkti nauju žmogumi, sukurtu
pagal Dievą teisume ir tiesos
šventume.“ (Ef 4,22-24) Taigi šis
naujas Marijos motinystės atradimas
turi asmeninio atsivertimo skonį. Tai
yra kai kas, ką šv. Josemaría *pamatė*
aiškiau ir *pajautė* kitaip, kai kas, kas
sužydėjo paprastu, bet giliu

pasiryžimu: „Nuo dabar būsiu geras.“

Tie, kas giliai išstudijavo šv. Josemaríos tekstus, pabrėžia vieną eilutę, kurioje aprašytas šis atradimas. Praėjus aštuonioms dienoms nuo įrašo apie naują jam atsivėrusią Jūrą, jis pasižymi mintį, kuri bus perkelta į knygą *Kelias*: „Pas Jėzų visuomet einam ir visuomet pas Jį grįžtam per Mariją“ [10]. Šitai jau kurį laiką brendo jo sieloje, tačiau staiga jis tai suprato kitame gylyje. Tai sutvirtino Švenčiausiosios Mergelės Marijos svarbą jo santykio su Dievu gyvenime. Praėjus keturioms dienoms nuo to įrašo jis pasižymėjo: „Daugybei jaunuolių sušukčiau į ausį: Būki Marijos ir būsi mūsų!“ [11] Po kiek metų paklaustas, ką norėjo tuo pasakyti, jis atsakė: „Noriu pasakyti tai, ką tu puikiai supranti. [...] Viena vertus, be pamaldumo Marijai negalima nieko padaryti: sielos tarsis neturi pagrindo

dvasiniam gyvenimui. Antra vertus, kai egzistuoja sūniškas pamaldumas Švenčiausiajai Mergelei, siela yra nusiteikusi tarnauti mūsų Viešpačiui, nesvarbu ar asmuo būtų nesusituokęs, ar susituokęs, ar našlys, o kunigas gali tarnauti kaip kunigas“ [12].

Galiausiai tai Marija, kuri veda pas Jėzų. O Jėzus mus veda pas Tėvą. Ji paprasčiausiai yra ta, kuri *parengia* kelią pas Dievą.

„Sugrįžti“ pas Jėzų per Mariją

Tų 1932 metų rugsėjo mėnesį šv. Josemaría ne kartą maldoje apmąstė Mergelės Marijos vaidmenį mūsų kelyje pas Jėzų. Šiuo atveju pabrėžiamas ne Kristaus atradimas ar Jo valios mums suvokimas, bet grįžimas pas Jį po to, kai buvome Jį palikę. Su šv. Josemaria bendravusiems žmonėms tokia mintis buvo nauja. Palaimintasis Álvaro del Portillo, pavyzdžiui,

prisimena pats nusistebėjęs: „Tuomet
aš Tėvą paklausiau: Tėve, kodėl taip
parašėte? Kad per Mariją einama, aš
suprantu, bet kad grįžtama... Ir jis
man pasakė: „Mano vaike, jei ką nors
ištinka nelaimė per nuodėmę
atsiskirti nuo Dievo arba jei kas nors
yra beatsiskirias, nes jį užvaldo
tingumas ir abejingumas, tuomet jis
eina pas Švenčiausiąją Mergele
Mariją ir vėl atranda jėgų: jėgų
prieiti išpažinties, jei to reikia, eiti
broliško pokalbio ir giliai bei labai
nuoširdžiai atverti sąžinę – be slaptų
sielos kampelių, be pusiau nutylėtų
paslapčių su velniu. Taip per Mariją
nueinama pas Jėzų“ [13].

Nupuolus pasikelti sunku, o dar
sunkiau tai padaryti tampa bėgant
metams. Fazine prasme tai akivaizdu:
užtenka pamatyti, kaip nerangiai
keliasi pagyvenęs žmogus, kai
nugriūna gatvėje. Tačiau šis teiginys
galioja ir dvasine prasme. Kuo
vyresni esame, tuo mums darosi

sunkiau ir sunkiau prašyti atleidimo. Mus žemina nuolatinis įpuolimas į tas pačias nuodėmes, mums gėda jas daryti – „pasiekus tokį lygį!“ Mums tampa nepakenčiama ir toliau pripažinti savo silpnumą, o kartais pasiduodame nevilčiai, kuri iš mūsų pavagia džiaugsmą.

Neviltis yra subtilus priešas, kuris mus priverčia užsidaryti savyje. Mes galvojame, kad nuvylėme Dievą kaip tas, kuris nusiperka elektroninį aparatą ir staiga suvokia, kad šis nėra jau toks geras, kaip apie jį kalbama... Visgi matydamas mus tokios būklės Dievas nori priminti, kad mus puikiai pažįsta! Kiekvienam iš mūsų Jis galėtų pasakyti kaip Jeremijui: „Dar prieš sukurdamas iščiose, tave aš pažinau.“ (Jer 1,5) Dėl tos priežasties Jo Meilė mums teikia tvirtą saugumą: žinodamas, kokie esame, Dievas mus taip pamilo, kad atidavė už mus savo gyvybę... ir Jis nesuklydo. Net kai ši paguodžianti

tiesa mums atrodo tolima, prisiminti
Motiną mums gali būti tarsi
trumpesnis kelias, palengvinantis
sugrįžimą atgal [14]. Ji mus ypatingu
būdu priartina prie ištiestomis
rankomis laukiančio Dievo
Gailestingumo. Paskutinėje savo
bendrojoje audiencijoje Benediktas
XVI mums kalbėjo: „Norėčiau
pakviesti jus visus atnaujinti tvirtą
pasitikėjimą Viešpačiu, pasitikėti
kaip vaikams Dievo rankose, būti
tikriems, kad šios rankos mus visada
palaiko ir leidžia eiti kasdien, net kai
sunku. Norėčiau, kad kiekvienas
jaustųsi mylimas Dievo, už mus
atidavusio Sūnų ir parodžiusio mums
savo beribę meilę. Norėčiau, kad
kiekvienas iš jūsų jaustų buvimo
krikščionimi džiaugsmą“ [15]. Būtent
tam, kad tai pajustume, Dievas
panoro mums parodyti savo
tėvišką... ir motinišką meilę.

„Motiniška“ Dievo meilė skirtingomis
progomis atsispindi visame Šv. Rašte.

Galbūt geriausiai žinomi Izaijo knygos žodžiai: „Ar gali moteris užmiršti savo mažylį, būti nešvelni savo įsčių sūnui? Net jeigu ji ir užmirštų, aš tavęs niekad neužmiršiu“ (Iz 49,15); arba dar akivaizdesnis pasakymas: „Kaip motina guodžia savo sūnų, taip aš paguosiu jus.“ (Iz 66, 13) Visgi Dievas panorą eiti dar toliau ir atiduoti mums savo paties Motiną, tą moterį, kurioje įsikūnijo Jo mylimas Sūnus. Visų laikų krikščionys Mariją atrado kaip ypatingą ir itin prieinamą kelią į begalinę atleidžiančiojo Dievo Meilę.

Kartais galime susidurti su žmonėmis, kuriems vis dar atrodo pernelyg abstraktu kreiptis į Dievą arba kurie nedrįsta žvelgti tiesiai į Kristų. Jie kiek panašūs į tuos vaikus, kurie padarę ką nors bloga arba sudaužę vertingą daiktą veikiau bėga pas motiną, o ne pas tėvą... Labai panašiai „daugybė nusidėjėlių negali melstis „Tėve mūsų“, tačiau visgi

kalba „Sveika, Marija““ [16]. Ir šitaip per Mariją jie „grįžta“ pas Jėzų.

Marijai su vaikišku švelnumu

Svarbaus Marijos vaidmens atradimas šv. Josemaríos gyvenime vyko kartu su dvasinės vaikystės išgyvenimu. Vienoje *Kelio* eilutėje, kuri gimė sudėtingomis aplinkybėmis, jis parašė: „Motina! Stipriai, labai stipriai šaukis Jos. Ji tave girdi, galbūt mato tave atsidūrusį pavojuje, ir tavoji Motina Šventoji Marija sykiu su savo Sūnaus malone tau siūlo ir savo prieglobsčio pagūdą, savo motiniškų glamonių švelnumą. Ir pasijusi sutvirtėjęs naujai kovai“ [17]. Aplinkiniai tikriausiai nežinojo, kaip atvirai šiomis eilutėmis jis jiems perdavė savo paties patirtį. Maždaug tais metais šv. Josemaría taip pat mokėsi artintis prie Dievo kaip mažas vaikas.

Šio meldimosi būdo vaisius yra jo knyga *Šventasis Rožinis* ir taip pat kai kurie *Kelio* skyriai. Mūsų apžvelgti *atradimai* taip pat susiję su tuo pasitikėjimo kupinu bendravimu su Dievu ir Marija. Išties šv. Josemaría ėjo šiuo keliu visą savo gyvenimą. Prieš paskutines Kalėdas Žemėje jis atsivėrė grupei savo vaikų: „Įprastai atsiduodu Dievu, stengiuosi tapti mažas ir pasilikti Mergelės Marijos rankose. Sakau Viešpačiui: „Jėzau, padaryk man vietos! Pažiūrėkime, ar abu tilpsime ant tavo Motinos rankų. Ir viskas. Tačiau jūs eikite savo keliu: maniškis neprivalo tapti jūsiškiu. [...] Tegyvuoja laisvė!“

[18]

Nors tai nėra vienintelis būdas, *tapimas vaiku* įvairiomis gyvenimo aplinkybėmis padeda įgyti nuolankumo arba viltingo atsidavimo nuostatą. Taip pat tai yra būdas paprastai ir natūraliai artintis prie Dievo. Be to, kadangi šis kelias

pasižymi savo trapumo ir priklausomybės pripažinimu, jis leidžia lengviau atverti savo širdies, tai yra, savo intymumo, duris Dievui.

Vaikai yra pažeidžiami ir būtent dėl to jie yra tokie jautrūs meilei: jie giliai supranta suaugusiųjų gestus ir elgesį. Dėl to turime leisti *paliečiami* Dievo ir atidaryti Jam savo sielos vartus. Popiežius tai taip pat rekomendavo jaunuoliams: „Jis klausia mūsų, ar norime gyventi pilnatvėje. O aš Jo vardu klausiu jūsų: Jūs, ar Jūs norite gyventi pilnatvėje? Nuo dabar leisk, kad Jis suvirpintų tavo širdį“ [19]. Turėti širdį nereikia pasiduoti emocijoms arba jautrumui – šitai tebūtų prasta autentiško švelnumo karikatūra. Priešingai, atrasti savo širdį, leisti sujaudinamam – tai gali būti kelias į Dievą. „Mano vargšė širdis trokšta švelnumo – 1932 m. pasižymėjo šv. Josemaría – *Si oculus tuus scandalizat te...* Ne, nereikia jos nusviesti toli – be

širdies gyventi neįmanoma [...] Ir šis žmogui duotas švelnumas lieka pasotintas, išlietas, kai žmogus Tavęs ieško per Tavo dieviškos Širdies švelnumą, atvedusį Tave į mirtį!”

[20]. Pas Mariją – o per Ją pas Jėzų – galima eiti švelnumo keliu. Tai yra būdas, kuriuo vaikai išmoksta pažinti savo motinas ir pasitikėti jomis visą gyvenimą. Eidami šiuo ir kitais Dievo siūlomais keliais, neriame gilyn į begalinę Jūrą: tą, kuri parodo, jog Danguje turime Motiną – nuostabią, šventą Mariją.

Lucas Buch

Nuotrauka: Tomas (cc)

[1] Šv. Jonas Paulius II, Redemptoris Mater, 1987 m. kovo 25 d., nr. 23.

[2] *Ten pat*, nr. 45.

[3] Šv. Josemaría, *Garsiai išsakytos maldos senojoje Gvadalupės Dievo Motinos bazilikoje (Meksika) užrašai*, 1970 m. gegužės 20 d., knygoje P. Casciaro, *Svajokite ir jūsų svajonės pranoks realybes*, 11-as leidimas, Rialp: Madrid, 1999, p. 223.

[4] Šv. Josemaría, *Dievo bičiuliai*, nr. 296.

[5] Šeimos susirinkimo užrašai, 1974 m. liepos 26 d. (*Kronikos* 1975, p. 223, AGP, biblioteka, P01). Paveikslas laikomas centrinėje Opus Dei būstinėje, Romoje, atsiminimų apie jo gyvenimą galerijoje.

[6] A. Vázquez de Prada, *Opus Dei steigėjas*, 1 tomas, p. 410-411. *Santa Isabel* - Madrido vienuolynas, kurio kapelionas, o vėliau rektorius buvo šv. Josemaría (Vert. pastaba).

[7] Šv. Josemaría, *Šventasis Rožinis*, 2-as garbės slėpinys.

[8] Šv. Josemaría, *Asmeniniai užrašai*, nr. 820, 5-IX-1932, knygoje *Šventasis Rožinis. Kritinis-istorinis leidimas*, 2-ojo garbės slėpinio įžanga, p. 234.

[9] *Ten pat.*

[10] Šv. Josemaría, *Kelias*, nr. 495.

[11] Šv. Josemaría, VI žurnalo tekstas, nr. 825, 1932 m. rugsėjo 17, knygoje *Kelias. Kritinis-istorinis leidimas*, nr. 494 komentaras.

[12] Šv. Josemaría, Susirinkimo užrašai, Madridas, 1972 m. spalio 23 d., knygoje *Kelias. Kritinis-istorinis leidimas*, nr. 494 komentaras.

[13] Pokalbio su Alvaru del Portillo užrašai, Madridas 1977 m. rugsėjo 4 d., cituojama knygoje *Kelias. Kritinis-istorinis leidimas*, nr. 495 komentaras. Šv. Josemaría vadino Pasitikėjimo, arba „brolišku pokalbiu“, dvasinio palydėjimo pokalbius, nurodydamas, kad šie turi

pasižymėti pasitikėjimu ir diskretiškumu.

[14] „Mergelė Marija, Dievo ir mūsų Motina (...) yra trumpiausias kelias pas Dievą.“ (J. Echevarría, „Meilė Švenčiausiajai Mergelei Marijai mons. Josemaría Escrivá de Balaguer mokymuose“ (El amor a María Santísima en las enseñanzas de Mons. Josemaría Escrivá de Balaguer), *Palabra*, p. 156-157, (1978), pp. 341-345.

[15] Benediktas XVI, Bendroji audiencija, 2013 m. vasario 27 d.

[16] J. Danielou, *Advento paslaptis*, Cristiandad: Madridas, 2006, p. 120.

[17] Kelias, nr. 516.

[18] Šv. Josemaría, Pamokslų užrašai, 1974 m. gruodžio 20 d., knygoje E. Burkhart, J. Lopez, *Kasdienis gyvenimas ir šventumas šv. Josemaríos mokyme*, 2 tomas, p. 68.

[19] Pranciškus, *Kalba*, 2016 m. liepos 28 d.

[20] Šv. Josemaría, *Asmeniniai užrašai*, nr. 1658, 1932 m. spalio 9 d., knygoje *Kelias. Kritinis-istorinis leidimas* nr. 118 komentaras. Plg. Mk 9,47.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/lt-lt/article/naujieji-
atradimai-v-pas-jezu-per-marija/](https://dev.opusdei.org/lt-lt/article/naujieji-atradimai-v-pas-jezu-per-marija/)
(2025-08-06)